

Směrnice o ochraně oznamujících osob

Číslo	Verze	Datum zveřejnění
1	Zveřejnění	31. 7. 2024
2	První změna	19. 5. 2026

Odborně odpovědná osoba	Posuzovatel/schvalovatel		
Dr. Marcell Péter Helyes Compliance Officer International	Prof. Dr. Robert Gröning Jednatel (předseda vedení společnosti / CFO)	Lajos Hernádi Jednatel (CEO/CTO)	Christoph Palausch Jednatel (COO/CSO)

Související směrnice
Jednací řád CPO
Etický kodex
Procesní řád pro stížnosti podle německého zákona o náležitě péči v dodavatelských řetězcích (LkSG)

Přehled

I.	Definitionen	2
II.	Geltungsbereich	3
1.	Sachlicher Geltungsbereich	3
2.	Personeller Geltungsbereich (Zielgruppe).....	3
3.	Zeitlicher Geltungsbereich	4
4.	Räumlicher Geltungsbereich	4
5.	Hierarchie	4
III.	Hinweisgebersystem	4
1.	Hinweisgeber	4
2.	Meldungen	5
3.	Dokumentation der Meldungen.....	6
4.	Schutz des Hinweisgebers	7
IV.	Datenschutz	9
1.	Datenverarbeitung	9
2.	IT- und Datensicherheit	9
3.	Löschkonzept.....	9
V.	Sonstige Themen	10
1.	Überprüfung des Hinweisgebersystems	10
2.	Länderspezifische Informationen	10
VI.	Liste der Anhänge	10

I. Definice

- **Směrnice** odkazuje na tuto směrnici o ochraně oznamujících osob.
- **Skupina OBO Bettermann SVĚT:** Seznam společností skupiny OBO Bettermann SVĚT najdete [zde](#).
- **Porušení** jsou jednání nebo opomenutí, která jsou v rozporu s hodnotami nebo pravidly stanovenými v etickém kodexu skupiny OBO Bettermann SVĚT, a také jednání a opomenutí, která jsou podle použitelného práva příslušné země považována za porušení.
- **Informace o porušení** jsou důvodná podezření nebo poznatky o skutečných či možných porušeních, k nimž v rámci skupiny OBO Bettermann SVĚT nebo v souvislosti s činnostmi skupiny OBO Bettermann SVĚT už došlo nebo k nim s vysokou pravděpodobností dojde, jakož i o pokusech taková porušení utajit.
- **Zpracování údajů a informací** jsou úkony a opatření zaměřené na shromažďování, ukládání, změnu, doplňování, používání, šíření, anonymizaci, zablokování a výmaz údajů.
- **Oznámení** jsou ústní nebo písemná sdělení informací o porušení interním oznamovacím místům nebo externím oznamovacím místům (příslušným místům dané země).
- **Oznamující osoba neboli oznamovatel** je fyzická osoba, která oznamuje nebo zveřejňuje informace o porušení příslušným místům uvedeným v příloze 1 této směrnice (dále jen „příslušná místa“) nebo externím oznamovacím místům.
- **Podezření na nedostatky** je podezření oznamující osoby, že v organizaci, ve které pracuje nebo pracovala, nebo v jiné organizaci, se kterou se dostala do kontaktu prostřednictvím své práce, existují nedostatky, pokud je toto podezření založeno na rozumných důvodech vyplývajících z poznatků, které zaměstnanec získal při výkonu práce pro svého zaměstnavatele, nebo z poznatků, které zaměstnanec získal svou prací v jiném podniku nebo jiné organizaci.
- **Interní oznámení** je ústní nebo písemné sdělení informací o porušení v rámci skupiny OBO Bettermann SVĚT příslušným místům.
- **Externí oznámení** je ústní nebo písemné sdělení informací o porušení příslušným orgánům dané země.
- **Zveřejnění** znamená zpřístupnění informací o porušení veřejnosti.
- **Odvetná opatření** jsou veškerá přímá nebo nepřímá jednání či opomenutí v pracovním kontextu, která jsou vyvolána interním nebo externím oznámením nebo zveřejněním a která oznamující osobě způsobují nebo mohou způsobit neoprávněnou újmu (např. suspendování, propuštění apod.).

- **Následná opatření** jsou opatření přijatá interním oznamovacím místem nebo externím oznamovacím místem za účelem posouzení důvodnosti a přesnosti oznámení, dalšího postupu proti oznámenému porušení, obnovení právního stavu nebo ukončení řízení.
- **Pracovníci** jsou všichni zaměstnanci, vedoucí pracovníci, ředitelé, manažeři, akcionáři, členové bez výkonné funkce, agenturní zaměstnanci, dobrovolníci a placení i neplacení stážisté společností skupiny OBO Bettermann SVĚT.

„Genderová doložka“

Z důvodu lepší čitelnosti se používá jazyková forma generického maskulina. Upozorňujeme, že výlučné používání mužského rodu je třeba chápat bez ohledu na pohlaví. Tím však nemá být v žádném případě vyjádřena diskriminace na základě pohlaví ani porušení zásady rovnosti.

II. Oblast působnosti

1. Věcná působnost

Skupina OBO Bettermann SVĚT se zavazuje vést svou obchodní činnost podle nejvyšších etických a právních standardů. Proto se každé porušení etického kodexu OBO řeší s maximální vážností.

Následující pravidla mají pracovníkům, vedoucím pracovníkům, obchodním partnerům, zákazníkům, dodavatelům atd. skupiny OBO Bettermann SVĚT i všem potenciálně dotčeným osobám (všem fyzickým osobám) pomoci rozpoznat, oznámit a odstranit možné nesprávné jednání v rámci skupiny OBO Bettermann SVĚT a poskytnout bezpečný kanál pro oznámení bez obav z odvetných opatření s cílem posílit kulturu compliance a informační kulturu v rámci skupiny OBO Bettermann SVĚT.

Nezákonné, nemorální nebo protiprávní jednání nebo jednání, které porušuje etický kodex OBO a které dotčený pracovník nebo dotčená osoba nemůže vlastními silami ukončit, je třeba oznámit kontaktní osobě určené skupinou OBO Bettermann SVĚT. Systém pro oznamování však není určen k obecným stížnostem na jiné pracovníky nebo k jejich obecnému udávání.

Skutečnosti, informace či dokumenty bez ohledu na jejich formu nebo nosič, jejichž předání je zakázáno z důvodu národní bezpečnosti, ochrany utajovaných skutečností, ochrany advokátního a lékařského profesního tajemství, důvěrnosti soudních porad a trestního řádu, jsou z oblasti působnosti této směrnice vyloučeny.

2. Osobní působnost (cílová skupina)

Tato směrnice platí pro všechny společnosti skupiny OBO Bettermann SVĚT a pro všechny osoby uvedené v bodě II. 1 a III. 4.

3. Časová působnost

Tato směrnice platí ode dne svého zveřejnění na dobu neurčitou až do svého zrušení.

4. Územní působnost

Tato směrnice platí pro všechny země, ve kterých má sídlo některá společnost skupiny OBO Bettermann SVĚT.

5. Hierarchie

Pokud pro jednotlivé oblasti, na které se vztahuje tato směrnice, existují v použitelných vnitrostátních právních řádech přísnější pravidla, zákonné předpisy, kolizní normy apod., mají před ustanoveními této směrnice přednost (např. skutkové podstaty trestných činů, přestupky apod.).

III. Systém pro oznamování

1. Oznamující osoba

- (1) Skupina OBO Bettermann SVĚT vybízí všechny fyzické osoby, aby prostřednictvím systému pro oznamování skupiny OBO Bettermann SVĚT podaly oznámení, pokud zjistí porušení etického kodexu skupiny OBO Bettermann SVĚT a místní právní předpisy takové oznámení umožňují.
- (2) Tato směrnice nikoho nezavazuje k podávání oznámení. Pokud však existují zákonné, smluvní nebo jiné povinnosti či povinnosti péče týkající se podávání oznámení, nejsou větou 1 dotčeny.
- (3) Systém pro oznamování slouží k přijímání a zpracování oznámení a k ochraně osob uvedených v bodě 1 i osob uvedených v oddíle III. 4 „Ochrana oznamující osoby“ před odvetnými opatřeními souvisejícími s oznámením. Systém pro oznamování však není určen zejména pro obecné stížnosti nebo obecné dotazy. V takovém případě se prostřednictvím následujícího odkazu obraťte na náš zákaznický servis.

[Kontakt](#)

- (4) Oznámení by měla být podávána jen tehdy, pokud oznamující osoba jedná v dobré víře, že oznámené informace jsou pravdivé, a pokud má oznamující osoba dostatečné důvody se domnívat, že oznámené informace jsou pravdivé. V případě pochybností je nutné věc neprezentovat jako skutečnost, ale jako domněnku, hodnocení nebo tvrzení jiných osob. Oznámení podaná v dobré víře nemají za následek odvetná opatření.
- (5) Upozorňujeme, že oznamující osoby, které vědomě tvrdí nepravdivé skutečnosti o jiných osobách, se mohou podle vnitrostátního práva dopustit trestného činu nebo jim může být uložena pokuta.

- (6) Stížnosti podle německého zákona o náležité péči v dodavatelských řetězcích (LkSG) se zpracovávají podle postupu stanoveného v této směrnici. Odchytky platné pro zpracování stížností jsou upraveny v příslušném procesním řádu OBO podle LkSG. Stížnosti lze podat prostřednictvím kontaktů uvedených v příloze 1 této směrnice a v příloze 1 procesního řádu podle LkSG.

2. Oznámení

- (1) Oznamující osoby mohou oznámení podat u některého z příslušných míst prostřednictvím kontaktních údajů uvedených v příloze 1. Oznámení o porušení nejsou vázána na žádnou konkrétní formu ani jazyk. Informace o porušení může oznamující osoba podat v mateřském jazyce země, z níž pochází; příslušné místo zajistí překlad a komunikaci v mateřském jazyce oznamující osoby. Oznámení lze podat zejména osobně, telefonicky, písemně nebo v textové podobě (např. dopisem nebo e-mailem). Z důvodu zjednodušení postupu doporučujeme podání e-mailem. K zajištění důvěrného zpracování poštovních oznámení použijte v adrese doplnění „DŮVĚRNÉ – oznámení OBO“. Příslušné vnitrostátní právní předpisy mohou na oznámení klást zvláštní formální požadavky, jejichž dodržení může jít nad rámec ustanovení této směrnice.
- (2) Příslušná místa samozřejmě poskytnou všem fyzickým osobám možnost předchozí konzultace před podáním oznámení. Využití konzultace není spojeno s povinností podat oznámení a příslušná místa jsou povinna zacházet s informacemi sdělenými během konzultace stejně důvěrně jako s oznámeními.
- (3) Kromě příslušných míst uvedených v příloze 1 se oznamující osoba může podle zákonných ustanovení příslušné země obrátit na externí oznamovací místa uvedená v příloze 3. Skupina OBO Bettermann SVĚT však doporučuje nejprve využít vlastní interní oznamovací místo (příslušná místa). Oznamující osobu upozorňujeme, že některé místní právní předpisy mohou ochranu oznamující osoby podmiňovat tím, že se oznamující osoba nejprve obrátí na interní oznamovací místo.
- (4) Oznámení lze podat i anonymně. Oznamující osobě se však zpravidla doporučuje, aby svou totožnost sdělila, místo aby podala anonymní oznámení. Důvodem je, že pokud není možné nebo je obtížné kontaktovat zdroj za účelem získání dalších informací, je obtížnější oznámení prověřit a provést důkladné a úplné šetření. Pokud oznamující osoba sdělí svou totožnost, může být snazší chránit ji před odvetnými opatřeními.
- (5) Příslušné místo potvrdí oznamující osobě přijetí oznámení nejpozději do 2 pracovních dnů. Po tomto potvrzení příslušné místo posoudí, zda oznámené porušení spadá do věcné působnosti směrnice, a do 7 dnů od přijetí oznámení (nebo do 3 dnů od příslušného rozhodnutí) sdělí oznamující osobě, jak bylo oznámení klasifikováno a zda ho příslušné místo prošetří nebo zda bude předáno příslušnému oddělení či orgánu.

- (6) Pokud vnitrostátní právo předepisuje provedení následných opatření organizační jednotkou nebo osobou v rámci organizační struktury společnosti, předá příslušné místo uvedené v příloze 1 případ k provedení následných opatření takové interní organizační jednotce nebo osobě v rámci příslušné společnosti. V takovém případě se toto interní místo nebo tato osoba v rámci společnosti považuje pro účely provedení následných opatření za příslušné místo ve smyslu této směrnice.
- (7) Příslušné místo (pokud je to možné a přípustné) zůstává s oznamující osobou v kontaktu, posuzuje důvodnost došlého oznámení, v případě potřeby žádá oznamující osobu o další informace a přijímá vhodná následná opatření.
- (8) Příslušné místo poskytne oznamující osobě písemnou zpětnou vazbu do 30 dnů od potvrzení přijetí oznámení. Příslušné místo může po informování oznamující osoby prodloužit lhůtu pro poskytnutí zpětné vazby o 30 dnů, pokud to odůvodňují okolnosti šetření. Bez ohledu na výše uvedené je příslušné místo povinno poskytnout oznamující osobě zpětnou vazbu do 2 pracovních dnů po ukončení šetření.
- (9) Zpětná vazba zahrnuje sdělení plánovaných i už přijatých následných opatření a důvodů těchto opatření. Zpětná vazba poskytnutá oznamující osobě nesmí zasahovat do interních šetření nebo vyšetřování ani narušovat práva osob, které jsou předmětem oznámení nebo jsou v oznámení uvedeny.
- (10) Příslušné místo získá od skupiny OBO Bettermann SVĚT pravomoci nezbytné k plnění svých úkolů, zejména k posuzování oznámení, získávání informací a provádění následných opatření. Příslušné místo je vybaveno zdroji nezbytnými k plnění svých úkolů. Příslušné místo je při plnění svých úkolů nezávislé a může vykonávat i jiné činnosti v rámci skupiny OBO Bettermann SVĚT, pokud nejsou v rozporu s úkoly podle této směrnice nebo neohrožují jejich plnění.
- (11) Oznamující osoby mají při podávání oznámení kdykoli právo nevypovídat samy proti sobě.
- (12) Během šetření je v co největší možné míře zachovávána důvěrnost, pokud je to slučitelné s důkladným šetřením a potřebami skupiny OBO Bettermann SVĚT.

3. Vedení a uchovávání záznamů o oznámeních

- (1) Příslušné místo musí zdokumentovat všechna došlá oznámení v trvale dostupné podobě, a to při dodržení povinnosti mlčenlivosti a předpisů příslušného vnitrostátního práva.
- (2) U telefonických oznámení, oznámení prostřednictvím jiného druhu hlasové komunikace nebo oznámení v rámci schůzky smí být úplný a přesný přepis (doslovný protokol) rozhovoru pořízen jen se souhlasem oznamujících osob. Pokud takový souhlas neexistuje, příslušné místo oznámení zdokumentuje formou shrnutí jeho obsahu (obsahový protokol). Kopii dokumentu, do něhož bylo oznámení zaznamenáno, uchovává oznamující osoba. Příslušné místo nepořizuje zvukové záznamy oznámení o porušení.

- (3) Oznamující osobě musí být dána možnost zkontrolovat opis nebo obsah protokolu, případně ho opravit a potvrdit svým podpisem nebo v elektronické podobě.
- (4) Příslušné místo v každém jednotlivém případě zdokumentuje, zda se oznamující osoba rozhodla zůstat v anonymitě, a pokud je podle platného práva na ochranu údajů vyžadován souhlas oznamující osoby, také to, že oznamující osoba výslovně souhlasila se zpracováním svých osobních údajů podle přílohy 2.
- (5) Příslušné místo plní také dodatečné požadavky na dokumentaci oznámení stanovené v použitelných právních předpisech jednotlivých zemí.

4. Ochrana oznamující osoby

- (1) Skupina OBO Bettermann SVĚT se zavazuje nakládat důvěrně s totožností níže uvedených osob:
 - oznamující osoby a osoby, které je podporují (např. svědci, blízcí příbuzní nebo kolegové, kteří oznamující osobě poskytují informace nebo kteří mohou být ve svém pracovním prostředí vystaveni odvetným opatřením, ale sami nevystupují jako oznamující osoby, prostředníci, tj. fyzické osoby, které oznamující osobě pomáhají během procesu oznamování a jejichž pomoc by měla být důvěrná; v souvislosti s ochranou oznamujících osob dále společně jen „oznamující osoby“), pokud se oznámené informace týkají porušení, která spadají do oblasti působnosti směrnice, nebo pokud měla oznamující osoba v době oznámení oprávněný důvod se domnívat, že tomu tak je,
 - osoby, kterých se oznámení týká,
 - ostatní osoby uvedené v oznámení,
 - právnické osoby, které oznamujícím osobám patří, pro které pracují nebo s nimiž jsou v obchodním vztahu.
- (2) Totožnost osob uvedených v odstavci 1 nebo údaje, z nichž lze jejich totožnost bezprostředně nebo zprostředkovaně dovodit, smějí být kromě případů, kdy je to nezbytné ke splnění právních povinností platných v příslušné zemi, včetně povinností vyplývajících z práva EU, nebo na základě výslovného a dobrovolného souhlasu osob uvedených v odstavci 1 sděleny jen odpovědným osobám z příslušného místa nebo osobám pověřeným prováděním následných opatření či osobám, které je při plnění jejich úkolů podporují, a to jen v rozsahu nezbytném pro plnění těchto úkolů.
- (3) Pokud dojde na základě zvláštních právních předpisů v rámci vyšetřování vnitrostátních orgánů nebo v rámci soudního řízení ke zpřístupnění totožnosti osob uvedených v odstavci 1 nebo údajů, z nichž ji lze přímo či nepřímo dovodit, musejí být o tom dotčené osoby předem informovány, ledaže by to ohrozilo vyšetřování nebo soudní řízení.
- (4) Požadavek důvěrnosti totožnosti platí bez ohledu na to, zda je příslušné místo pro došlé oznámení příslušné.

- (5) Oznamující osoby požívají ochrany podle této směrnice jen tehdy, pokud se na základě konkrétních okolností a informací, které měly v době oznámení k dispozici, mohly důvodně domnívat, že jejich informace jsou pravdivé a spadají do oblasti působnosti této směrnice. Není-li tomu tak (zejména v případě vědomě nepravdivých údajů), totožnost oznamující osoby není touto směrnicí chráněna, ledaže použitelné vnitrostátní právní předpisy stanoví jinak.
- (6) Zjevně nepravdivá oznámení musí příslušné místo vůči oznamující osobě odmítnout s upozorněním, že taková oznámení mohou oznamující osobě založit povinnost k náhradě škody nebo ji v závislosti na úpravě použitelného vnitrostátního právního řádu vystavit riziku soudního nebo správního stíhání.
- (7) Podmínkou ochrany oznamujících osob je, že
- oznamující osoba jedná v dobré víře;
 - informace se týkají porušení, která spadají do oblasti působnosti této směrnice, nebo oznamující osoba měla v době oznámení dostatečný důvod se domnívat, že tomu tak je;
 - ochrana oznamující osoby není vyloučena zákonnými ustanoveními příslušné země.
- (8) Oznamující osoba nemůže být právně odpovědná za získání informací, které oznámila, nebo za přístup k nim, ledaže získání nebo přístup představují samy o sobě podle úpravy použitelného vnitrostátního právního řádu samostatný trestný čin nebo správní delikt.
- (9) Odvetná opatření vůči oznamující osobě, která měla oprávněný důvod se domnívat, že oznámené informace o porušení byly v době oznámení pravdivé a spadaly do oblasti působnosti této směrnice, vůči ostatním osobám uvedeným v oddíle 1 a vůči zaměstnavateli jsou zakázána. Totéž platí i pro hrozbu odvetnými opatřeními a pokus o ně.
- (10) Pokud oznamující osoba v řízení před příslušnými soudy nebo orgány prokáže, že byla znevýhodněna z důvodu své pracovní činnosti a že podala oznámení podle této směrnice, má se za to, že toto znevýhodnění představuje odvetné opatření z důvodu oznámení. V takovém případě musí osoba (fyzická nebo právnická osoba), která vůči oznamující osobě přijala odvetná opatření, prokázat, že ke znevýhodnění došlo z dostatečně odůvodněných důvodů nebo že ho nelze přičítat oznámení.
- (11) V případě porušení zákazu odvetných opatření má dotčená osoba nárok na náhradu utrpěné škody podle ustanovení použitelného vnitrostátního práva.
- (12) Pokud se oznamující osoba přesto stala obětí odvetných opatření, nezakládá to nárok na pracovní poměr, poměr odborné přípravy nebo jiný smluvní vztah ani na profesní postup.
- (13) Další sankce za porušení ustanovení o ochraně oznamujících osob mohou být stanoveny v zákonech o ochraně oznamujících osob příslušné země.

IV. Ochrana údajů

1. Zpracování údajů

- (1) Skupina OBO Bettermann SVĚT plní své povinnosti vyplývající z platných právních předpisů o ochraně údajů, včetně nařízení (EU) 2016/679 (GDPR) a vnitrostátních prováděcích zákonů, a nakládá se všemi informacemi o porušení bez ohledu na jejich pravdivost obzvláště důvěrně a v souladu s platnými zákonnými ustanoveními o ochraně údajů. Obecně platí, že jakékoli zpracování osobních údajů, včetně shromažďování, výměny, předávání nebo ukládání osobních údajů v rámci zaznamenávání a zpracování oznámení a jejich šetření, probíhá v souladu s platnými právními předpisy o ochraně údajů, jak je blíže uvedeno v příloze 2 „Informace o ochraně osobních údajů“ v příslušném platném znění.
- (2) Kromě řádně vedeného a průběžně aktualizovaného záznamu o činnostech zpracování se vedou písemné záznamy o osobách, které mají přístup k informacím a souvisejícím údajům, a o jejich právech ve vztahu ke zpracování. Pracovníci skupiny OBO Bettermann SVĚT, kteří se podílejí na zpracování informací, jsou povinni zacházet důvěrně s osobními údaji, o nichž se dozvědí v souvislosti s oznámeními, jak je stanoveno v příloze 2 „Informace o ochraně osobních údajů“ k této směrnici.
- (3) Pokud je v příslušné zemi zveřejněno prohlášení o ochraně osobních údajů podle místního práva, stává se automaticky součástí této směrnice. V případě rozporu mezi prohlášením o ochraně osobních údajů podle místního práva a informacemi o ochraně osobních údajů připojenými jako příloha 2 je rozhodující prohlášení o ochraně osobních údajů podle místního práva.

2. Bezpečnost IT a údajů

- (1) IT řešení pro přijímání a zpracování informací o porušeních musejí být u ombudsmana (DR. WEHBERG UND PARTNER mbB) a u společnosti skupiny OBO Bettermann SVĚT před použitím zkontrolována a schválena pověřencem pro ochranu osobních údajů (je-li jmenován).
- (2) Skupina OBO Bettermann SVĚT plní své bezpečnostní povinnosti při zpracování údajů prostřednictvím systému bezpečnosti IT podle čl. 32 GDPR.

3. Koncepce výmazu

- (1) Osobní údaje se obecně uchovávají tak dlouho, jak je to nezbytné a přiměřené pro šetření oznámení. Po dokončení všech prací souvisejících s oznámením příslušné místo vymaže osobní údaje s výjimkou údajů, které musejí být uchovávány a zpracovávány za účelem výkonu a obhajoby práv skupiny OBO Bettermann SVĚT.
- (2) Okamžik výmazu osobních údajů, které skupina OBO Bettermann SVĚT ukládá a zpracovává za účelem uplatnění a obhajoby svých práv, se řídí uplynutím maximálních promlčecích lhůt pro

přestupky a trestné činy, resp. pro uplatnění občanskoprávních nároků podle příslušného použitelného místního práva.

- (3) Údaje, které se vztahují k oznámení, jež nevedlo nebo nemůže vést k disciplinárnímu nebo soudnímu řízení, se po ukončení šetření vymažou.
- (4) Výše uvedené platí, aniž jsou dotčeny zvláštní lhůty pro uchovávání údajů stanovené v použitelném vnitrostátním právu příslušné země, na které odkazuje příloha 3 a které má v případě rozporu s oddílem 3 přednost.

V. Ostatní témata

1. Kontrola systému pro oznamování

Skupina OBO Bettermann SVĚT je povinna systém pro oznamování každoročně kontrolovat a mezitím provádět nezbytné změny.

2. Informace specifické pro jednotlivé země

Odkazy na vnitrostátní právní předpisy, seznam vnitrostátních externích oznamovacích míst a kontaktní údaje vnitrostátních úřadů pro ochranu osobních údajů jsou obsaženy v příloze 3 této směrnice.

VI. Seznam příloh

Příloha 1	Příslušná místa
Příloha 2	Informace o ochraně osobních údajů
Příloha 3	Informace specifické pro jednotlivé země